

Dictamen núm. 10/2019, relatiu al projecte de decret de principis generals pel qual s'estableixen els criteris d'autorització i d'acreditació dels serveis d'atenció social per altres situacions de necessitat: Servei d'Atenció Social a persones implicades en un procediment judicial i Servei d'Orientació i Assessorament per a persones immigrants extracomunitàries

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent:

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 20 de febrer de 2019 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació, relativa al projecte de decret de principis generals pel qual s'estableixen els criteris d'autorització i d'acreditació dels serveis d'atenció social per altres situacions de necessitat: Servei d'Atenció Social a persones implicades en un procediment judicial i Servei d'Orientació i Assessorament per a persones immigrants extracomunitàries, amb indicació que tota la documentació de

Dictamen núm. 10/2019

<https://vd.caib.es/1556019150831-175882690-7589571768950651219>

l'expedient es troba al portal de transparència de la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació.

Segon. Atès que la sol·licitud del dictamen no es va presentar en el moment procedimental adequat, en data de 21 de febrer de 2019 es va retornar la sol·licitud a la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació, fent constar a la vegada que d'acord amb els apartats 2 i 3 de l'article 31 del Reglament d'organització i funcionament d'aquest Consell, juntament amb la sol·licitud de dictamen, s'ha de trametre també una còpia de tot l'expedient en paper i en format electrònic. Finalment, el dictamen es va sol·licitar novament el dia 18 de març de 2019.

Tercer. El dia 27 de març de 2019 s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES.

Quart. L'expedient consta de la següent documentació:

1. Memòria del director general de Planificació i Serveis Socials de la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació en relació amb la consulta pública prèvia sobre l'elaboració del projecte de decret.
2. Certificat emès pel cap del Servei de Participació i Voluntariat, de la Direcció General de Participació i Memòria Democràtica, de la Conselleria de Cultura, Participació i Esports, en relació a la publicació del projecte de decret a la pàgina web de participació ciutadana.
3. Diligència emesa per la cap del Servei jurídic de la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació sobre les al·legacions presentades telemàticament durant el tràmit de consulta pública prèvia.
4. Memòria d'anàlisi d'impacte normatiu.

Dictamen núm. 10/2019

<https://vd.caib.es/1556019150831-175882690-7589571768950651219>

5. Resolució de la consellera de Serveis Socials i Cooperació per la qual s'inicia el procediment d'elaboració del projecte de decret.
6. Tràmit d'audiència a les conselleries de l'administració autonòmica, als consells insulars, a la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears i a la resta d'entitats interessades, i justificants de la seva recepció.
7. Resolució de la consellera de Serveis Socials i Cooperació per la qual se sotmet al tràmit d'informació pública el projecte de decret en qüestió.
8. Certificat emès pel cap del Servei de Participació i Voluntariat, de la Direcció General de Participació i Memòria Democràtica, de la Conselleria de Cultura, Participació i Esports, relatiu a la publicació dels tràmits d'audiència i informació pública a la pàgina web de participació ciutadana.
9. Al·legacions presentades durant els tràmits d'audiència i informació pública.
10. Informe d'impacte de gènere emès per l'Institut Balear de la Dona.
11. Diligència emesa per la cap del Servei jurídic de la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació sobre les al·legacions presentades telemàticament durant els tràmits d'audiència i informació pública.
12. Esborrany del projecte de decret de principis generals pel qual s'estableixen els criteris d'autorització i d'acreditació dels serveis d'atenció social per altres situacions de necessitat: Servei d'Atenció Social a persones implicades en un procediment judicial i Servei d'Orientació i Assessorament per a persones immigrants extracomunitàries.
13. Ofici de la consellera de Serveis Socials i Cooperació mitjançant el qual sol·licita el dictamen preceptiu al Consell Econòmic i Social de les Illes Balears.

Dictamen núm. 10/2019

<https://vd.caib.es/1556019150831-175882690-7589571768950651219>

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de l'Àrea Social elabora una proposta de dictamen que és elevada a la Comissió Permanent. Aquest òrgan, aprova finalment el dictamen el dia 23 d'abril de 2019.

Sisè. Per a l'aprovació d'aquest dictamen s'han seguit les normes especials de tramitació previstes a l'article 34.1 del reglament d'organització i funcionament del Consell Econòmic i Social.

II. Contingut del Projecte de decret

I. El projecte de decret tramés per a dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per 8 articles dividits en dos capítols, una part final formada per una disposició transitòria i dues disposicions finals, i dos annexes.

El preàmbul comença recordant que la Llei 4/2009, d'11 de juny, de serveis socials de les Illes Balears, té per objecte configurar un sistema de serveis socials que doni resposta a les necessitats de les persones, tot potenciant-ne l'autonomia i la qualitat de vida. Entre els objectius que han de regir els serveis socials, recull el de prevenir i atendre les situacions de vulnerabilitat de les persones, com també l'atenció prioritària dels casos de vulnerabilitat, exclusió i aïllament socials. Així, estableix que les persones en situació de vulnerabilitat i necessitat social, com són les persones encausades o condemnades penalment i les persones immigrants extracomunitàries, són destinatàries dels serveis socials amb caràcter prioritari i urgent.

Dictamen núm. 10/2019

<https://vd.caib.es/1556019150831-175882690-7589571768950651219>

A continuació, explica que es tracta de col·lectius especialment vulnerables, a les necessitats dels quals aquest Decret pretén donar resposta mitjançant la regulació dels serveis d'atenció social per altres situacions de necessitat.

Pel que fa a la competència dels consells insulars sobre aquesta matèria en el seu àmbit insular, reconeguda per l'article 70.4 de l'Estatut d'autonomia, aquest Decret es dicta parcialment a l'empara de l'article 58.3, pel qual el Govern de les Illes Balears pot establir principis generals sobre les competències pròpies dels consells insulars a l'efecte d'establir un mínim normatiu comú a tot el territori autonòmic.

Per altra banda, l'article 30.15 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, atribueix a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la competència en matèria d'acció i benestar social; polítiques de protecció i suport a les persones amb discapacitats físiques, psíquiques i sensorials; polítiques d'atenció a les persones dependents, i polítiques d'atenció a les persones i als col·lectius en situació de pobresa o necessitat social, mentre que l'article 30.49 atribueix a la Comunitat Autònoma la competència en matèria d'integració social i econòmica de l'immigrant.

II. La part dispositiva del projecte de decret s'estructura en 2 capítols diferents:

El Capítol I -Disposicions generals- regula l'objecte del projecte de decret, que és regular els criteris d'autorització i acreditació de serveis d'atenció social per altres situacions de necessitat a les Illes Balears, així com el seu àmbit d'aplicació, que són les entitats titulars i gestores dels serveis d'atenció social per altres situacions de necessitat que es prestin a l'àmbit de la comunitat

Dictamen núm. 10/2019

<https://vd.caib.es/1556019150831-175882690-7589571768950651219>

autònoma de les Illes Balears. Seguidament, també incorpora la definició dels serveis que regula i de les persones beneficiàries.

El Capítol II -Autorització, acreditació i inspecció dels serveis d'atenció social per altres situacions de necessitat- fa referència a les administracions competents per autoritzar aquest tipus de serveis, que són, d'una banda, l'administració autonòmica en relació als serveis que es prestin en el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears i que tinguin l'àmbit d'actuació a, almenys, dues illes, i de l'altra, els corresponents consells insulars pel que fa als serveis que es prestin en el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears i que tinguin un àmbit d'actuació insular. A continuació, es regula el l'autorització i inscripció dels serveis, la seva acreditació, inspecció i al règim sancionador.

III. Pel que fa a la part final.

La disposició transitòria única estableix que les entitats que actualment presten els serveis d'atenció social per altres situacions de necessitat en el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears s'han d'adaptar a aquest Decret en el termini màxim d'un any des que entri en vigor.

Respecte a les disposicions finals, la primera, en relació als títols competencials en virtut dels quals es dicta el projecte normatiu, estableix per un costat, que la part del Decret que regula el servei d'atenció social a persones implicades en un procediment judicial es dicta a l'empara de l'article 58.3 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, que atorga al Govern la potestat de dictar principis generals sobre matèries de competència pròpia dels consells insulars, com són les polítiques d'atenció a les persones i als

Dictamen núm. 10/2019

<https://vd.caib.es/1556019150831-175882690-7589571768950651219>

col·lectius en situació de necessitat social, segons l'article 70.4 del mateix Estatut, i de l'altra, que la part del Decret que regula el servei d'orientació i assessorament per a persones immigrants extracomunitàries es dicta en virtut de la competència exclusiva de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en matèria d'integració social i econòmica de l'immigrant, a l'empara dels articles 30.49 i 58.1 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears. Finalment, la disposició final segona fa referència a la seva entrada en vigor.

IV. Ja per acabar, en relació als annexes que incorpora el projecte de decret, el primer fa referència a les condicions per a l'autorització i l'acreditació dels serveis d'atenció social a persones implicades en un procediment judicial, i el segon a les condicions per a l'autorització i l'acreditació dels serveis d'orientació i assessorament per a persones immigrants extracomunitàries.

III. Observacions generals

Primera. Aquest CES, en el dictamen 18/2008, relatiu a l'Avantprojecte de Llei de Serveis Socials, va considerar que la regulació sobre el sistema de serveis socials de les Illes Balears és cabdal per a la població i, en aquest sentit, va valorar molt positivament la iniciativa, atès que la llei aleshores vigent sobre la matèria datava de 1987 i considerava que passats més de 20 anys, l'estructura demogràfica de Balears, les necessitats socials de la població i el concepte de la gestió pública havien variat i evolucionat notòriament.

Afegia que el sistema de serveis socials s'inclou en el conjunt de la política social, on actuen les administracions dels diversos àmbits territorials –estatal, autonòmic, local, i, en el nostre cas, també insular –, per la qual cosa ho han de

Dictamen núm. 10/2019

<https://vd.caib.es/1556019150831-175882690-7589571768950651219>

fer necessàriament de forma coordinada. Particularment, en el cas de les Illes Balears cal tenir en compte que l'entrada en vigor del nou Estatut d'autonomia a través de la Llei orgànica 1/2007, atorga potestat reglamentària normativa, fins ara atorgada en exclusiva al Govern, als consells insulars, en les matèries considerades com a pròpies, i es faculta a aquell per establir reglaments de principis generals respecte a aquestes matèries.

Segona. La Llei 4/2009, d'11 de juny, de Serveis Socials de les Illes Balears, estableix que la Cartera de serveis socials és l'instrument que determina el conjunt de prestacions del sistema públic de serveis socials, incloent-hi totes les prestacions tècniques, econòmiques i tecnològiques i que cada administració competent ha de redactar la seva cartera de serveis socials en el marc de la distribució de competències vigent, que s'han de coordinar en el marc de la Conferència Sectorial. Així doncs, l'objecte de la Cartera bàsica de serveis socials és recollir totes les prestacions que presta o finança la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

En aquest sentit, els serveis d'atenció social per altres situacions de necessitat s'integren dins la Cartera Bàsica de Serveis Socials de les Illes Balears 2017-2020, i es qualifiquen com a prestacions de serveis socials comunitaris específics, concretament, en els apartats 2.8.1 i 2.8.2 respectivament, inclou el servei d'atenció social a persones implicades en un procediment judicial i el servei d'orientació i assessorament per a persones immigrants extracomunitàries.

D'aquesta manera, a través del projectiu normatiu tramés per a dictamen, el servei d'atenció social a persones implicades en un procediment judicial es

Dictamen núm. 10/2019

<https://vd.caib.es/1556019150831-175882690-7589571768950651219>

configura fonamentalment com un servei que té com a objectiu prioritari atendre les persones encausades o condemnades penalment per facilitar-ne la inserció social i normalitzar la seva situació personal, mentre que el servei d'orientació i assessorament per a persones immigrants extracomunitàries es constitueix com a un servei per atendre les persones immigrants extracomunitàries per facilitar-ne la integració social, normalitzar la seva situació personal i informar-les dels recursos de la xarxa comunitària al seu abast.

Tercera. Finalment, el CES considera oportú exposar algunes de les dades que conté la Memòria sobre l'Economia, el Treball i la Societat de l'any 2017, respecte a la integració social de persones immigrants:

“L'objectiu és facilitar la integració i la convivència intercultural dels immigrants a la comunitat de les Illes Balears. Una de les actuacions més importants se centra en el foment de la integració social i laboral dels immigrants mitjançant diverses accions: el manteniment del Consell Assessor per la Integració de les Persones Immigrants de les Illes Balears, i garantir l'accés de la població immigrada als serveis públics i socials existents en igualtat de condicions que la població autòctona mitjançant la xarxa d'orientació configurada per les oficines d'informació i atenció als immigrants.

Les oficines d'informació i atenció als immigrants (OFIM) són recursos específics especialitzats que actuen com a oficines assessores de persones immigrants en situacions d'irregularitat o d'inseguretat jurídica per a informació sobre tràmits d'estrangeria. També s'hi inclouen tasques d'acollida, mediació i traducció, informació sobre la xarxa de recursos normalitzats i

Dictamen núm. 10/2019

<https://vd.caib.es/1556019150831-175882690-7589571768950651219>

serveis d'assistència social del territori on es troben, i, en definitiva, assessorament per a la inserció dels immigrants i evitar situacions d'exclusió social. Hi ha OFIM a Mallorca, Menorca i Eivissa, amb un pressupost (2017) per al conjunt de les accions que desenvolupen de 365.265 euros.

També hi ha un programa orientat a consolidar el teixit associatiu dels immigrants i promoure el desenvolupament de programes i actuacions que afavoreixin l'acollida i la integració dels immigrants. Amb aquest objectiu, al llarg del 2017 es va treballar amb 11.036 persones immigrants al Casal d'Associacions d'Immigrants i ONGD. En aquest mateix sentit, hi ha una línia de col·laboració permanent amb les diferents entitats locals per desenvolupar actuacions d'acollida i integració estables”.

IV. Consideracions particulars

Primera. En general, i pel que fa al procediment, aquest s'ha elaborat amb correcció i s'han seguit tots els tràmits exigits, amb una àmplia fase d'audiència i la possibilitat, mitjançant el tràmit d'informació pública, de la participació de tots aquells que es poguessin considerar interessats, d'acord amb el que estableix l'article 58 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears.

Segona. En relació amb el preàmbul, consideram que en general, compleix amb el seu objecte, atès que delimita la normativa vigent en la matèria, en defineix la finalitat, i justifica la necessitat de la regulació, no obstant això, en relació a la referència que es fa a la Llei orgànica 1/2007, de reforma de

Dictamen núm. 10/2019

<https://vd.caib.es/1556019150831-175882690-7589571768950651219>

l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, d'acord amb la reiterada doctrina del Consultiu de les Illes Balears (per tots, Dictamen 58/2016), s'hauria de fer referència directament a l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears del 2007 o, en el seu cas, aprovat mitjançant Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, ja que l'aprovació d'aquesta llei orgànica, tot i que al seu títol s'indiqui que reforma l'Estatut vigent fins a aquell moment, realment va suposar, atès el seu contingut i la nova distribució competencial, l'aprovació d'un nou Estatut d'Autonomia.

Finalment, d'acord amb la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, s'ha de fer constar també la consulta feta a aquest Consell.

Tercera. En relació al contingut del projecte de decret, farem les següents observacions per tal de millorar-ne el text i la seva comprensió:

1. En primer lloc, pel que fa a l'objecte del projecte de decret, consideram que s'hauria de precisar que el que es tracta de regular són els *principis generals* pels quals s'estableixen els criteris d'autorització i acreditació de serveis d'atenció social per altres situacions de necessitat a les Illes Balears.
2. A continuació, hem advertit una certa contradicció entre l'article 2 del projecte normatiu, el qual disposa en relació als serveis d'atenció social a persones implicades en un procediment judicial, que són serveis que tenen per objectiu atendre les persones encausades o condemnades penalment, i l'article 3 del mateix projecte, que fa referència en relació a aquests mateixos serveis, que les persones beneficiàries són les

Dictamen núm. 10/2019

<https://vd.caib.es/1556019150831-175882690-7589571768950651219>

persones implicades en un procediment judicial penal o civil, per tant, entenem que s'hauria de modificar l'article 3 en el sentit de què s'ha de tractar d'una persona encausada o condemnada penalment.

3. Pel que fa al servei d'orientació i assessorament per a persones immigrants extracomunitàries, creiem que seria adient incloure també a la població immigrant comunitària, la qual també es regeix per una normativa específica, si bé no tan restrictiva en relació a drets com la que s'aplica a la població extracomunitària, però que igualment suscita situacions que requereixen d'assessorament i orientació.
4. D'altra banda, pel que fa a la competència per autoritzar els serveis prevista a l'article 4.1 del projecte, consideram que, per raons de seguretat jurídica, és necessari determinar l'òrgan competent al que la norma encomana aquestes funcions, d'acord amb l'estructura administrativa actual, sense que considerem adequada una remissió genèrica a l'Administració autonòmica.
5. Ja per acabar, en relació al punt 3 de l'annex 2 relatiu als recursos humans i perfils professionals, entenem que la ràtio mínima d'un professional per cada 10.000 habitants extracomunitaris és del tot insuficient, atesa l'elevada taxa de població estrangera que resideix a les Illes Balears, per tant, proposam augmentar-la fins a un mínim de 1,5 professionals per cada 10.000 habitants.

Dictamen núm. 10/2019

<https://vd.caib.es/1556019150831-175882690-7589571768950651219>

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret de principis generals pel qual s'estableixen els criteris d'autorització i d'acreditació dels serveis d'atenció social per altres situacions de necessitat: Servei d'Atenció Social a persones implicades en un procediment judicial i Servei d'Orientació i Assessorament per a persones immigrants extracomunitàries, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

El secretari general
Josep Valero González

Vist i plau
El president
Carles Manera Erbina

<https://vd.caib.es/1556019150831-175882690-7589571768950651219>

Dictamen núm. 10/2019

GOVERN
ILLES
BALEARS

QR de validació

DOCUMENT ELECTRÒNIC

CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ

1556019150831-175882690-7589571768950651219

ADREÇA DE VALIDACIÓ DEL DOCUMENT

<https://csv.caib.es/hash/1556019150831-175882690-7589571768950651219>

INFORMACIÓ DELS SIGNANTS

Signant 1: JOSE VALERO GONZALEZ

Data signatura: 23/04/2019 13:36:02

Signant 2: CARLES PAU MANERA ERBINA

Data signatura: 23/04/2019 13:40:36

METADADES ENI DEL DOCUMENT

Nom del document: dictamen.pdf

Pàgines: 14

Adreça de validació: <https://csv.caib.es/hash/1556019150831-175882690-7589571768950651219>

CSV: 1556019150831-175882690-7589571768950651219